

The Millie Arbesfeld  
**Midreshet Yom Rishon**

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

*Language, Intent  
& Action in  
David's Journey  
Towards  
Malkhut*

*The shiurim this week are sponsored by Bella Hochberg l'ilui  
nishmat Mordechai Yitzchak ben Shmuel v'Fayge Peshe  
(Marvin Hochberg) whose yartzeit is the 15th of Sivan*



Profressor Smadar Rosensweig  
May 19, 2013 • י" סיון תשע"ג

**(1) שמואל א פרק טז**

- (יא) ויאמר שמואל אל ישי התמו הנערים ויאמר עוד שאר הקטן והנה רעה בצאן ויאמר שמואל אל ישי שלחה וקחנו כי לא נסב עד באו פה:
- (יב) וישלח ויביאהו והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי פ ויאמר יקוק קום משחהו כי זה הוא:
- (יג) ויקח שמואל את קרן השמן וימשח אתו בקרב אחיו ותצלח רוח יקוק אל דוד מהיום ההוא ומעלה ויקם שמואל וילך הרמתה: ס
- (טז) יאמר נא אדננו עבדיך לפניך יבקשו איש ידע מנגן בכנור והיה בהיות עליך רוח אלהים רעה ונגן בידו וטוב לך: פ
- (יח) ויען אחד מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן לישי בית הלחמי ידע נגן וגבור חיל ואיש מלחמה ונבון דבר ואיש תאר ויקוק עמו:
- (יט) וישלח שמואל מלאכים אל ישי ויאמר שלחה אלי את דוד בנך אשר בצאן:
- (כג) והיה בהיות רוח אלהים אל שמואל ולקח דוד את הכנור ונגן בידו ורוח לשאול וטוב לו וסרה מעליו רוח הרעה: פ

**(2) מדרש שמואל (בוכר) פרשה**

[ו] וישלח ויביאהו והוא אדמוני וגו' (ש"א = שמואל א' = ט"ז י"ב), כיון שראה שמואל את דוד התחיל מתכת ועולה, אמר אף זה שופך דמים, כמה דאת אמר ויצא הראשון אדמוני (בראשית כ"ה כ"ה), א"ל הקב"ה עם יפה עינים, דוד מדעת סנהדרין הוא הורג, אבל עשו מדעת עצמו [הוא הורג]. ויאמר ה' קום משחהו כי (הוא זה) [זה הוא],

**(3) מלבי"ם שמואל א פרק טז**

והוא אדמוני. פה הראה לו אמיתת מ"ש תחלה כי לא כאשר יראה האדם, כי דוד היה אדמוני שגברה בו האדומה, והוא בטבעו מוכן לשפיכת דם, ומצד אחר נראה בו ג"כ רושמים טובים כי היה יפה עינים וטוב רואי, שזה מורה על שהוא חד העיון וטוב המזג כמ"ש הטבעיים, ואם היה נשאר על ההבחנה האנושית של שמואל היה מחליט היותו בלתי ראוי. אבל ה' יראה ללבב וידע כי מטוב בחירתו יעשה אך משפט וצדקה, ובטבע האדמימות הנוטעה בו ישתמש ללחום מלחמות ה' ולהכרית מעיר ה' כל פועלי און, וזה הנרצה בעיני ה' שהגם שנמצא נטיה רעה בטבעו הוא ימשול בה מצד צדקתו וטוב בחירתו, וז"ש קום משחהו כי זה הוא הנרצה לפני. וכן אמרו חז"ל (ילקוט שמעוני שמואל רמז קכד) כיון שראה שמואל את דוד אדמוני נתירא אמר זה שופך דמים כעשו, א"ל הקב"ה עם יפה עינים, עשו עשה מדעת עצמו, זה מדעת סנהדרין הוא הורג (ר"ל שזה מצד טוב מזגו ושכלו שע"ז מורה הרושם של יפה עינים). קום משחהו כי זה הוא, אמר רשב"ג זה הוא בעוה"ז וזה הוא לעוה"ב, ר"ל שהגם שהוא בעוה"ז, והוא שנוטה בטבעו לעניני עוה"ז שהאדמוני גובר בו, בכ"ז מטוב מזגו ושכלו ובחירתו הוא בעוה"ב ויאחז צדיק דרכו להשתמש בו לרצון לפני ה',

**(4) שמואל א פרק יז שמואל א פרק יז**

- (ד) ויצא איש הבנים ממחנות פלשתים גלית שמו מגת גבהו שש אמות וזרת:
- (ה) וכובע נחשת על ראשו ושריון קשקשים הוא לבוש ומשקל השריון חמשת אלפים שקלים נחשת:
- (ו) ומצחת נחשת על רגליו וכידון נחשת בין כתפיו:
- (ז) וחץ ועץ חניתו כמנור ארגים ולהבת חניתו שש מאות שקלים ברזל ונשא הצנה הלך לפניו:

**(5) שמואל א פרק יז**

(יד) ודוד הוא הקטן ושלשה הגדלים הלכו אחרי שמואל: ס

**(6) בראשית פרק כז**

(טו) ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמדת אשר אתה בבית ותלבש את יעקב בנה הקטן:

(טו) ודוד הלך ושב מעל שאול לרעות את צאן אביו בית לחם:  
 (טז) ויגש הפלשתי השכם והערב ויחיצב ארבעים יום: פ

### 7) רד"ק שמואל א פרק יז

(טז) השכם והערב - בקר וערב כדי להבהילם, ובדרש כדי לבטל מהם קרית שמע שחרית וערבית:  
 ויחיצב ארבעים יום - התיצב לפני מחנה ישראל לחרפם ובדרש ארבעים יום כנגד ארבעים יום שנתנה בהם תורה כלומר שלא היה להם כח לישראל על גלית אלא עד סוף ארבעים כי בסוף ארבעים יום שירד משה מן ההר קבלו התורה, ובדרש אחר ארבעים פסיעות הלכה ערפה עם חמות' נעמי ובזכותה נתלה לבנה ארבעים יום ואמרו כי הרפה אם גלית זו היא ערפה:

### 8) שמואל א פרק יז

(כב) ויטש דוד את הכלים מעליו על יד שומר הכלים וירץ המערכה ויבא וישאל לאחיו לשלום:

### 9) שמואל א פרק יז

(כה) ויאמר איש ישראל הראיתם האיש העלה הזה כי לחרף את ישראל עלה והיה האיש אשר יכנו יעשרנו המלך עשר גדול ואת בתו יתן לו ואת בית אביו יעשה חפשי בישראל:  
 (כו) ויאמר דוד אל האנשים העמדים עמו לאמר מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז והסיר חרפה מעל ישראל כי מי הפלשתי הערל הזה כי חרף מערכות אלהים חיים:  
 (לא) וישמעו הדברים אשר דבר דוד ויגדו לפני שאול ויקחהו:  
 (לב) ויאמר דוד אל שאול אל יפל לב אדם עליו עבדך ילך ונלחם עם הפלשתי הזה:  
 (לג) ויאמר שאול אל דוד לא תוכל ללכת אל הפלשתי הזה להלחם עמו כי נער אתה והוא איש מלחמה מנערו: ס

(לד) ויאמר דוד אל שאול רעה היה עבדך לאביו בצאן ובא הארי ואת הדוב ונשא שה מהעדר:

(לה) ויצאתי אחריו והכתיו והצלתי מפיו ויקם עלי והחזקתי בזקנו והכתיו והמיתיו:  
 (לו) גם את הארי גם הדוב הכה עבדך והיה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם כי חרף מערכת אלהים חיים: ס  
 (לז) ויאמר דוד יקוק אשר הצלני מיד הארי ומיד הדב הוא יצילני מיד הפלשתי הזה ס ויאמר שאול אל דוד לך ויקוק יהיה עמך:

(לח) וילבש שאול את דוד מדיו ונתן קובע נחשת על ראשו וילבש אתו שריון:

(לט) ויחגר דוד את-חרפו מעל למדיו ויאל ללכת, פי לא-נסה, ויאמר דוד אל-שאול לא אוכל ללכת באלה, פי לא נסיתי; וינסרם דוד, מעליו.

(מ) ויקח מקלו בידו, ויבחר-לו חמשה חלקי-אבנים מן-הנחל וישם אתם בכלי הרעים אשר-לו ויבילקוט-- וקלעו בידו; ויגש אל-הפלשתי.

(מא) ויילף, הפלשתי, הלף וקרב, אל-דוד; והאיש נשא הצנה, לפניו.

(מב) ויבט הפלשתי ויראה את-דוד, ויבזהו: פי-היה נער, ואדמני עם-יפה מראה.

(מג) ויאמר הפלשתי, אל-דוד, הכלב אנכי, פי-אתה בא-אלי במקלות; ויקלל הפלשתי את-דוד, באלהיו.

(מד) ויאמר הפלשתי, אל-דוד: לכה אלי-- ואתנה את-בשרך, לעוף השמים ולבהמת השדה. { ס }

(מה) ויאמר דוד, אל-הפלשתי, אתה בא אלי, בחרב ובחנית ובכידון; ואנכי בא-אליך, בשם יהוה צבאות, אלהי מערכות ישראל, אשר חרפת.

מו היום הזה יסגרף יהוה בידי והפיתך, והסרתי את-ראשך מעליך, ונתתי פגרי מחנה פלשתיים היום הזה, לעוף השמים ולחית הארץ; וידעו, כל-הארץ, פי יש אלהים, לישראל.

(מו) וידעו כל-הקהל הזה, פי-לא בחרב ובחנית יהושיע יהוה: פי ליהוה המלחמה, ונתן אתכם בידנו. { ס }

(מז) והיה פי-קם הפלשתי, ויילף ויקרב לקראת דוד; וימהר דוד, וירץ המערכה לקראת הפלשתי.

(מט) וישלח דוד את-ידו אל-הכלי, ויקח משם אבן ויקלע, ויך את-הפלשתי, אל-מצחו; ותטבע האבן במצחו, ויפל על-פניו ארצה.

(ג) ויחזק דוד מן הפלשתי בקלע ובאבן ויך את הפלשתי וימיתהו וחרב אין ביד דוד :  
 (נא) וירץ דוד ויעמד אל הפלשתי ויקח את חרבו וישלפה מתערה וימתתהו ויכרת בה את ראשו ויראו  
 הפלשתים כי מת גבורם וינסו :

#### **10) בראשית פרק כז**

(כב) ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקל קול יעקב והידים ידי עשו :  
 (לט) ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל :  
 (מ) ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך :  
 (מא) וישטם עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את  
 יעקב אחי :  
 (מב) ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך  
 מתנחם לך להרגך :  
 (מג) ועתה בני שמע בקלי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה :  
 (מד) וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך :  
 (מה) עד שוב אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך משם למה אשכל גם שניכם יום  
 אחד :

#### **11) שמואל א פרק יח**

(ד) ויתפשט יהונתן את המעיל אשר עליו ויתנהו לדוד ומדיו ועד חרבו ועד קשתו ועד חגרו :  
 (ה) ויצא דוד בכל אשר ישלחנו שואל ישכיל וישמהו שואל על אנשי המלחמה וייטב בעיני כל העם וגם  
 בעיני עבדי שואל : פ  
 (ו) ויהי בבואם בשוב דוד מהכות את הפלשתי ותצאנה הנשים מכל ערי ישראל לשורר ולשיר והמחלות לקראת  
 שואל המלך בתפים בשמחה ובשלשים :  
 (ז) ותענינה הנשים המשחקות ותאמרן הכה שואל באלפו באלפיו ודוד ברכבתיו :  
 (ח) ויחר לשאול מאד וירע בעיניו הדבר הזה ויאמר נתנו לדוד רכבות ולי נתנו האלפים ועוד לו אך המלוכה :  
 (ט) ויהי שואל עון עוין את דוד מהיום ההוא והלאה : ס  
 (י) ויהי ממחרת ותצלח רוח אלהים רעה אל שואל ויתנבא בתוך הבית ודוד מנגן בידו כיום ביום והחנית ביד  
 שואל :  
 (יא) ויטל שואל את החנית ויאמר אכה בדוד ובקיר ויסב דוד מפניו פעמים :

#### **12) שמואל א פרק כא**

(ב) ויבא דוד נבה אל אחימלך הכהן ויחרד אחימלך לקראת דוד ויאמר לו מדוע אתה לבדך ואיש אין אתך :  
 (ד) ועתה מה יש תחת ירך חמשה לחם תנה בידי או הנמצא  
 (ח) ושם איש מעבדי שואל ביום ההוא נעצר לפני יקוק ושמו דאג האדמי אביר הרעים אשר לשואל :  
 (ט) ויאמר דוד לאחימלך ואין יש פה תחת ירך חנית או חרב כי גם חרבי וגם כלי לא לקחתי בידי כי היה דבר  
 המלך נחוץ : ס  
 (י) ויאמר הכהן חרב גלית הפלשתי אשר הכית בעמק האלה הנה היא לוטה בשמלה אחרי האפוד אם אתה  
 תקח לך קח כי אין אחרת זולתה בזה ויאמר דוד אין כמוה תננה לי :

#### **13) שמואל א פרק כב**

(א) וילך דוד משם וימלט אל מערת עדלם וישמעו אחיו וכל בית אביו וירדו אליו שמה :  
 (ב) ויתקבצו אליו כל איש מצוק וכל איש אשר לו נשא וכל איש מר נפש ויהי עליהם לשר ויהיו עמו כארבע  
 מאות איש :

(ג) וילך דוד משם מצפה מואב ויאמר אל מלך מואב יצא נא אבי ואמי אתכם עד אשר אדע מה יעשה לי אלהים:

(ד) וינחם את פני מלך מואב וישבו עמו כל ימי היות דוד במצודה: ס

(ה) ויאמר גד הנביא אל דוד לא תשב במצודה לך ובאת לך ארץ יהודה וילך דוד ויבא יער חרת:

#### 14 רש"י שמואל א פרק כב

(ד) וישבו עמו כל ימי היות דוד במצודה - סמוך למואב וכשיצא דוד משם ליער חרת הרג מלך מואב את אביו ואת אמו ואחיו חוץ מאחד שבהם שהחייהו נחש העמוני והוא החסד שאמר דוד כאשר עשה אביו עמדי חסד כדאיתא במדרש רבי תנחומא:

#### 15 שמואל א פרק כד

(א) ויהי כאשר שב שאול מאחרי פלשתים ויגדו לו לאמר הנה דוד במדבר עין גדי: ס

(ב) ויקח שאול שלשת אלפים איש בחור מכל ישראל וילך לבקש את דוד ואנשיו על פני צורי היעלים:

(ג) ויבא אל גדרות הצאן על הדרך ושם מערה ויבא שאול להסך את רגליו ודוד ואנשיו בירכתי המערה ישבים:

(ד) ויאמרו אנשי דוד אליו הנה היום אשר אמר יקוק אליך הנה אנכי נתן את איביך איבך בידך ועשית לו

כאשר יטב בעיניך ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל אשר לשאול בלט:

(ה) ויהי אחרי כן ויך לב דוד אתו על אשר כרת את כנף אשר לשאול: ס

(ו) ויאמר לאנשיו חלילה לי מיקוק אם אעשה את הדבר הזה לאדני למשיח יקוק לשלח ידי בו כי משיח יקוק הוא:

(ז) וישסע דוד את אנשיו בדברים ולא נתנם לקום אל שאול ושאל קם מהמערה וילך בדרך: ס

(ח) ויקם דוד אחרי כן ויצא מן המערה מהמערה ויקרא אחרי שאול לאמר אדני המלך ויבט שאול אחריו ויקד דוד אפים ארצה וישתחו: ס

(ט) ויאמר דוד לשאול למה תשמע את דברי אדם לאמר הנה דוד מבקש רעתך:

(י) הנה היום הזה ראו עיניך את אשר נתנך יקוק היום בידי במערה ואמר להרגך ותחס עליך ואמר לא אשלח ידי באדני כי משיח יקוק הוא:

(יא) ואבי ראה גם ראה את כנף מעילך בידי כי בכרתי את כנף מעילך ולא הרגתיך דע וראה כי אין בידי רעה ופשע ולא חטאתי לך ואתה צדה את נפשי לקחתה:

(יב) ישפט יקוק ביני ובינך ונקמני יקוק ממך וידי לא תהיה בך:

(יג) כאשר יאמר משל הקדמני מרשעים יצא רשע וידי לא תהיה בך:

(יד) אחרי מי יצא מלך ישראל אחרי מי אתה רדף אחרי כלב מת אחרי פרעש אחד:

(טו) והיה יקוק לדין ושפט ביני ובינך וירא וירב את ריבי וישפטני מידך: פ

(טז) ויהי ככלות דוד לדבר את הדברים האלה אל שאול ויאמר שאול הקלך זה בני דוד וישא שאול קלו ויבך

#### 16 רש"י שמואל א פרק כד

(ו) ויאמר דוד לאנשיו חלילה - שני מקראות הללו כתובין שלא כסדרן אלא כיון שהתחיל לדבר בכריתת המעיל כלה כל דבריו ואמר שאף בכריתת המעיל נתחרט ואחר כך חוזר לדבר הראשון ואומר על שאמרו לו אנשיו הנה היום וגומר השיב להם חלילה לי וגו':

(ז) וישסע - הבדיל ודחה אותם בדברים:

#### 17 רד"ק שמואל א פרק כד

ויכרת את כנף המעיל - דרשו רבותינו כל המבזה את הבגדים לסוף אינו נהנה מהם שנאמר ויכסוהו בבגדים ולא ייחם לו בעונש שכרת מעיל שאול היה לו זה:

(ה) ויך לב דוד אותו - חשש בלבו שמא יחשוב ה' לו עון בכרתו כנף מעיל המלך כי אף על פי שהוא היה רודפו אעפ"י כן יש לו לירוא ממנו וי"ת וחש דוד בליביה:  
 (ו) חלילה לי - הם חשבו כי להרגו הלך אליו ובראותם כי בא וכנפו בידו אמרו לו למה לא הרגתו אמר להם חלילה לי כי משיח ה' הוא:  
 (ז) וישסע - סלק אות' מעליו בדברים טובים כי הם היו רוצים לקום עליו להרגו כיון שלא הרגו כאשר חשבו הם ובאמרו בדברים בפתח הבי"ת מורה על הידיעה ר"ל אותן דברים שזכר כי משיח ה' הוא וכיוצא בדברים אלו וי"ת וישסע ופייס:

### 18) רלב"ג שמואל א פרק כד

(ד) ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל - יתכן לפי הפשט שכבר היה רצון דוד להרגו ולא השיג ממנו כי אם הכנף והתחרט אחר זה דוד על מחשבתו ואף על פי שהותר לו להורגו כי רודף היה ואמר חלילה לי מה' מעשות הדבר הזה וזה היה מהפלגת חסידותו עם שזה גם כן יהיה סבה אחר כך להקל בהריגת המלכים וידע דוד כי הממלכה תהיה לו ולזה רצה להרחיק ענין הריגת המלכים משיחי ה' ולזאת הסבה בעינה צוה להרוג הנער העמלקי אשר הגיד לו שהרג שאול אעפ"י שכבר צוהו שאול על זה ולזה גם כן צוה להרוג אשר הרגו איש בשת בן שאול:  
 (ז) וישסע דוד את אנשיו בדברים - ר"ל שעם מה שהיו כלם נסכמים על הריגתו והיו לאגודה אחת על זאת ההסכמה הנה חלק דוד לבם בדבריו באופן שבלבל הסכמת' ומנעם בזה האופן מהריגת שאול:  
 (י) ואמר להרגך ותחס עליך - ר"ל אמר לבי תחלה להרגך ותחס עליך נפשי ונתחרטתי על המחשבה ההיא ואמרתי לא אשלח ידי באדוני כי משיח ה' הוא או יהיה הרצון באמרו ואמר להרגך שכבר אמר זה אחד מאנשי ותחס עליו נפש דוד והביאור הראשון יותר נכון לפי מה שאחשוב:

### 19) מלבי"ם שמואל א פרק כד

(ה) הנה היום אשר אמר ה' אליך. חשבו, אחר שדוד נמשח על פי נביא, ואחר שא"א לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ובפרט ששאול רודפו ובודאי יפול הוא ביד דוד שהובטח לו המלוכה מאת ה', בודאי זה סבה מאת ה' ששאול יבא הנה ויפול ביד דוד, וזה כאילו א"ל ה' שיתן את אויבו בידו, ובשגם שעפ"י הדין יכול להרגו כי רודף הוא, וז"ש ועשית לו כאשר ייטב בעיניך: ויקם דוד. גם דוד היה מסופק בזה, אם כבר נשלמה מלכות שאול, ואם רצון ה' שיומת ע"י הנרדף, ובחן זה ע"י שכרת כנף מעילו, שזה קצת מן המעשה למרוד בו ולבזות בגדי מלכותו. והנה הרגיש כי:

(ו) ויך לב דוד אותו. כי לב השלם יתפעל ויתחרט אם יעשה איזו פעולה רעה, ומזה הבין כי עדן לא שלמה מלכות שאול, ומורא מלכות עליו, וכי עול בכפו אף לגעת במלבושיו ואף כי בגופו:  
 (ז) למה כפל כי משיח ה' הוא?  
 ויאמר. ולכן אמר לאנשיו: חלילה לי. ר"ל חלילה לעשות זאת, א[ שהוא חטא לה', ועז"א חלילה לי מה'. ב] מצד שהוא אדוני משיח ה'. ונגד מה שהם חשבו שהוסר משחת קדש מראשו כי בא יומו, השיב להם כי משיח ה' הוא, ר"ל בחנתי וידעתי שהוא עדיין משיח ה' ושמן שעל ראשו לא יצא מקדושתו:

(ח) וישסע. הפריד אותם בדבריו בל יקהלו נגד דעתו עד שקם שאול מהמערה, והיה יותר טוב שידבר עם שאול בפתח המערה, אך שירא מאנשיו בל יהרגו אותו, לכן המתין עד שהיה שאול בדרך רחוק מהם:

### 20) שמואל א פרק כה

(א) וימת שמואל ויקבצו כל ישראל ויספדו לו ויקברוהו בביתו ברמה ויקם דוד וירד אל מדבר פארן: ס  
 (ב) ואיש במעון ומעשהו בכרמל והאיש גדול מאד ולו צאן שלשת אלפים ואלף עזים והיה בגזז את צאנו בכרמל:

(ג) ושם האיש נבל ושם אשתו אביגיל והאשה טובת שכל ויפת תאר והאיש קשה ורע מעללים והוא כלבו כלבי:

(ד) וישמע דוד במדבר כי גזז נבל את צאנו:

(ה) וישלח דוד עשרה נערים ויאמר דוד לנערים עלו כרמלה ובאתם אל נבל ושאלתם לו בשמי לשלום:

(ו) ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום:

(ז) ועתה שמעתי כי גזזים לך עתה הרעים אשר לך היו עמנו לא הכלמנום ולא נפקד להם מאומה כל ימי היותם בכרמל:

(ח) שאל את נעריך ויגידו לך וימצאו הנערים חן בעיניך כי על יום טוב בנו באנו תנה נא את אשר תמצא ידך לעבדיך ולבנך לדוד:

(ט) ויבאו נערי דוד וידברו אל נבל ככל הדברים האלה בשם דוד וינוחו:

(י) ויען נבל את עבדי דוד ויאמר מי דוד ומי בן ישי היום רבו עבדים המתפרצים איש מפני אדניו:

(יא) ולקחתי את לחמי ואת מימי ואת טבחתי אשר טבחתי לגזזי ונתתי לאנשים אשר לא ידעתי אי מזה המה:

(יב) ויהפכו נערי דוד לדרכם וישבו ויבאו ויגדו לו ככל הדברים האלה:

(יג) ויאמר דוד לאנשיו חגרו איש את חרבו ויחגרו איש את חרבו ויחגר גם דוד את חרבו ויעלו אחרי דוד כארבע מאות איש ומאתים ישבו על הכלים:

(יד) ולאביגיל אשת נבל הגיד נער אחד מהנערים לאמר הנה שלח דוד מלאכים מהמדבר לברך את אדנינו ויעט בהם:

(טו) והאנשים טבים לנו מאד ולא הכלמנו ולא פקדנו מאומה כל ימי התהלכנו אתם בהיותנו בשדה:

(טז) חומה היו עלינו גם לילה גם יומם כל ימי היותנו עמם רעים הצאן:

(יז) ועתה דעי וראי מה תעשי כי כלתה הרעה אל אדנינו ועל כל ביתו והוא בן בליעל מדבר אליי:

(יח) ותמהר אבוגיל אביגיל ותקח מאתים לחם ושנים נבלי יין וחמש צאן עשויות וחמש סאים קלי ומאה צמקים ומאתים דבלים ותשם על החמרים:

(יט) ותאמר לנעריה עברו לפני הנני אחריכם באה ולאישה נבל לא הגידה:

(כ) והיה היא רכבת על החמור וירדת בסתר ההר והנה דוד ואנשיו ירדים לקראתה ותפגש אתם:

(כא) ודוד אמר אך לשקר שמרתי את כל אשר לזה במדבר ולא נפקד מכל אשר לו מאומה וישב לי רעה תחת טובה:

(כב) כה יעשה אלהים לאיבי דוד וכה יסיף אם אשאיר מכל אשר לו עד הבקר משתיך בקיר:

(כג) ותרא אביגיל את דוד ותמהר ותרד מעל החמור ותפל לאפי דוד על פניה ותשתחו ארץ:

(כד) ותפל על רגליו ותאמר בי אני אדני העון ותדבר נא אמתך באזניך ושמע את דברי אמתך:

(כה) אל נא ישים אדני את לבו אל איש הבליעל הזה על נבל כי כשמו כן הוא נבל שמו ונבלה עמו ואני אמתך לא ראיתי את נערי אדני אשר שלחת:

(כו) ועתה אדני חי יקוק וחי נפשך אשר מנעך יקוק מבוא בדמים והושע ידך לך ועתה יהיו כנבל איביך והמבקשים אל אדני רעה:

(כז) ועתה הברכה הזאת אשר הביא שפחתך לאדני ונתנה לנערים המתהלכים ברגלי אדני:

(כח) שא נא לפשע אמתך כי עשה יעשה יקוק לאדני בית נאמן כי מלחמות יקוק אדני נלחם ורעה לא תמצא בך מימך:

(כט) ויקם אדם לרדפך ולבקש את נפשך והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את יקוק אלהיך ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע:

(ל) והיה כי יעשה יקוק לאדני ככל אשר דבר את הטובה עליך וצוך לנגיד על ישראל:

(לא) ולא תהיה זאת לך לפוקה ולמכשול לב לאדני ולשפך דם חנם ולהושיע אדני לו והיטב יקוק לאדני וזכרת את אמתך: ס

(לב) ויאמר דוד לאביגיל ברוך יקוק אלהי ישראל אשר שלחך היום הזה לקראתי:  
 (לג) וברוך טעמך וברוכה את אשר כלתני היום הזה מבוא בדמים והשע ידי לי:  
 (לד) ואולם חי יקוק אלהי ישראל אשר מנעני מהרע אתך כי לולי מהרת ותבאתי ותבאת לקראתי כי אם נותר  
 לנבל עד אור הבקר משתין בקיר:  
 (לה) ויקח דוד מידה את אשר הביאה לו ולה אמר עלי לשלום לביתך ראי שמעתי בקולך ואשא פניך:  
 (לו) ותבא אביגיל אל נבל והנה לו משתה בביתו כמשתה המלך ולב נבל טוב עליו והוא שכר עד מאד ולא  
 הגידה לו דבר קטן וגדול עד אור הבקר:  
 (לז) ויהי כבקר בצאת היין מנבל ותגד לו אשתו את הדברים האלה וימת לבו בקרבו והוא היה לאבן:  
 (לח) ויהי כעשרת הימים ויגף יקוק את נבל וימת:  
 (לט) וישמע דוד כי מת נבל ויאמר ברוך יקוק אשר רב את ריב חרפתי מיד נבל ואת עבדו חשך מרעה ואת  
 רעת נבל השיב יקוק בראשו וישלח דוד וידבר באביגיל לקחתה לו לאשה:  
 (מ) ויבאו עבדי דוד אל אביגיל הכרמלה וידברו אליה לאמר דוד שלחנו אליך לקחתך לו לאשה:  
 (מא) ותקם ותשתחו אפים ארצה ותאמר הנה אמתך לשפחה לרחץ רגלי עבדי אדני:  
 (מב) ותמהר ותקם אביגיל ותרכב על החמור וחמש נערותיה ההלכות לרגלה ותלך אחרי מלאכי דוד ותהי לו  
 לאשה:

### 21 דברי הימים א פרק ב

ותמר כלתו ילדה לו את פרץ ואת זרח כל בני יהודה חמשה: ס  
 (ה) בני פרץ חצרון וחמול: ס(ט) ובני חצרון אשר נולד לו את ירחמאל ואת רם ואת כלובי:  
 (י) ורם הוליד את עמינדב ועמינדב הוליד את נחשון נשיא בני יהודה:  
 (יא) ונחשון הוליד את שלמא ושלמא הוליד את בעז:  
 (יב) ובעז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי

### 22 רד"ק שמואל א פרק כה

(ג) ושם האיש נבל - מה שספר הנה שם האיש וענינו שאמר והאיש קשה ורע מעללים ושם האשה וענינה  
 שאמר והאשה טובת שכל על מעשיהם העתידים כי הוא עשה מעשה רע כאיש נבל והיא עשתה בשכל  
 ובחכמה:  
 טובת שכל - כתרגומו חכימת מדע וי"מ שכל ענין עיון והבנה כאילו אמר טובת מראה וכתב אדוני אבי ז"ל  
 כי נבל זה לא היה שמו שקראו לו אבותיו אלא מרוב גריעות היו קוראין אותו בני אדם נבל:  
 והוא כלבי - היו"ד ליחס לפי שהיה ממשפחת כלב קראו כן וכת"י והוא מדבית כלב והכתיב הוא בוי"ו כלבו  
 ואפשר לפרש הכ"ף לשמוש כפי הכתיב ר"ל כן היה מראה מעשיו רעים כמו שהיה לבו רע כי יש בני אדם  
 מעשיהם נאים ולבם רע והוא היה תוכו וברו כתוכו לרעה וגם הקרי יש לפרשו על זה הדרך כי כל אדם  
 ששואל ממנו היה אומר עליו הוא כלבי כמו שהייתי חושב עליו כי ימנע שאלתי כן היה ובזה הדרך אמר  
 הכתוב על עין רעה כי כמו שער בנפשו כן הוא ויש לפרש כלבי מענין גריעות מעשיו יחסו לכלב:

### 23 תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יד עמוד א

אמרה לו: וכי דנין דיני נפשות בלילה? - אמר לה:

### 24 תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יד עמוד ב

מורד במלכות הוא, ולא צריך למידייניה. - אמרה לו: עדיין שאול קיים, ולא יצא טבעך בעולם.  
 אמר לה: +שמואל א' כ"ה+ וברוך טעמך וברוכה את אשר כלתני [היום הזה] מבוא בדמים. ... + לא תהיה  
 זאת לך לפוקה, זאת - מכלל דאיכא אחריתי, ומאי ניהו - מעשה דבת שבע, ומסקנא הכי הואי. +

### 25 מדרש תהלים (בוכר) מזמור נג



[ למנצח על מחלת משכיל לדוד. זהו שאמר הכתוב מצא אשה מצא טוב (משלי יח כב), אין סוף לאשה טובה... אמר ר' שמואל טובה היתה אביגיל לדוד מכל הקרבנות שבעולם, שאילו עשה אותו מעשה שחשב לעשות לנבל, אילו היה מקריב כל קרבנות שבעולם, לא היו מכפרים לו, והיא באתה אליו ומלטתהו, הוי למנצח על מחלת, שמחלה לו כשם שהקרבנות מוחלין, אמר הקב"ה תבוא הטובה ותהיה לטוב, וילך הרע ברעתו, שנאמר ויהי כעשרת הימים ויגוף ה' את נבל וימת דוד ותהי לו לאשה:

### 26 מדרש תהלים (בובר) מזמור נג

אמרה לו אביגיל לדוד אדוני המלך אם בא הדין הזה אליך מה אתה עושה, אם ילך עני ויאמר לבעל עשה עמי צדקה, תן לי פת אחד, ואינו נזקק לו, והעני נופל עליו והורגו, אם הם באין אצלך לדין, מה אתה עושה, ואתה מפקפק בדבר, ואין אתה יכול להוציאו, והן אומרים לא עשה כן לנבל

### 27 שמואל א פרק כו

(ח) ויאמר אבישי אל דוד סגר אלהים היום את אויבך בידך ועתה אכנו נא בחנית ובארץ פעם אחת ולא אשנה לו:  
 (ט) ויאמר דוד אל אבישי אל תשחיתוהו כי מי שלח ידו במשיח יקוק ונקח: פ  
 (י) ויאמר דוד חי יקוק כי אם יקוק יגפנו או יומו יבוא ומת או במלחמה ירד ונספה:  
 (יא) חלילה לי מיקוק משלח ידי במשיח יקוק ועתה קח נא את החנית אשר מראשתו מראשתיו ואת צפחת המים ונלכה לנו:  
 (יב) ויקח דוד את החנית ואת צפחת המים מראשתי שאול וילכו להם ואין ראה ואין יודע ואין מקיץ כי כלם ישנים כי תרדמת יקוק נפלה עליהם:

(יג) ויעבר דוד העבר ויעמד על ראש ההר מרחק רב המקום ביניהם:  
 (יד) ויקרא דוד אל העם ואל אבנר בן נר לאמר הלוא תענה אבנר ויען אבנר ויאמר מי אתה קראת אל המלך:  
 פ

(טו) ויאמר דוד אל אבנר הלוא איש אתה ומי כמוך בישראל ולמה לא שמרת אל אדניך המלך כי בא אחד העם להשחית את המלך אדניך:

(טז) לא טוב הדבר הזה אשר עשית חי יקוק כי בני מות אתם אשר לא שמרתם על אדניכם על משיח יקוק ועתה ראה אי חנית המלך ואת צפחת המים אשר מראשתו מראשתיו:

(יז) ויכר שאול את קול דוד ויאמר הקולך זה בני דוד ויאמר דוד קולי אדני המלך:

### 28 תהלים פרק ז

(א) שגיון לדוד אשר שר ליקוק על דברי כוש בן ימיני:

(ב) יקוק אלהי בך חסיתי הושיעני מכל רדפי והצילני:

(ג) פן יטרף כאריה נפשי פרק ואין מציל:

(ד) יקוק אלהי אם עשיתי זאת אם יש עול בכפי:

(ה) אם גמלתי שולמי רע ואחלצה צוררי ריקם:

(ו) ירדף אויב נפשי וישג וירמס לארץ חיי וכבודי לעפר ישכן סלה:

(ז) קומה יקוק באפך הנשא בעברות צוררי ועורה אלי משפט צוית:

(ח) ועדת לאמים תסובבך ועליה למרום שובה:

(ט) יקוק ידין עמים שפטני יקוק כצדקי וכתמי עלי:

(י) יגמר נא רע רשעים ותכונן צדיק ובחן לבות וכליות אלהים צדיק:

(יא) מגני על אלהים מושיע ישרי לב:

(יב) אלהים שופט צדיק ואל זעם בכל יום:

(יג) אם לא ישוב חרבו ילטוש קשתו דרך ויכוננה:

- (יד) ולו הכין כלי מות חציו לדלקים יפעל :  
(טו) הנה יחבל און והרה עמל וילד שקר :  
(טז) בור כרה ויחפרהו ויפל בשחת יפעל :  
(יז) ישוב עמלו בראשו ועל קדקדו חמסו ירד :  
(יח) אודה יקוק כצדקו ואזמרה שם יקוק עליון :